

Każde z Mocarstw prześle swoją ratyfikację do Sekretarjatu Generalnego Ligi Narodów, którego staraniem zostaną o tem powiadomione wszystkie inne Mocarstwa podpisujące. Wszystkie Ratyfikacje zostaną złożone w archiwach Sekretarjatu Ligi Narodów.

Niniejszy protokół będzie mógł być podpisywany przez Państwa, wymienione w załączniku do Paktu Ligi.

Statut Trybunału wejdzie w życie w sposób, przewidziany przez wspomnianą decyzję.

Sporządzono w Genewie, w jedynym egzemplarzu, którego teksty angielski i francuski uważane być mają za wiarogodne.

dn. 16 grudnia 1920.

ratifié. Chaque Puissance adressera sa ratification au Secrétariat Général de la Société des Nations, par les soins duquel il en sera donné avis à toutes les autres Puissances signataires. Les ratifications resteront déposées dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations.

Le présent Protocole restera ouvert à la signature des Etats visés à l'Annexe du Pacte de la Société.

Le Statut de la Cour entrera en vigueur ainsi qu'il est prévu par ladite décision.

Fait à Genève, en un seul exemplaire, dont les textes français et anglais feront foi.

Le 16 décembre 1920.

13th December, 1920, is subject to ratification. Each Power shall send its ratification to the Secretary-General of the League of Nations: the latter shall take the necessary steps to notify such ratification to the other signatory Powers. The ratification shall be deposited in the archives of the Secretariat of the League of Nations.

The said Protocol shall remain open for signature by the Members of the League of Nations and by the States mentioned in the Annex to the Covenant of the League.

The Statute of the Court shall come into force as provided in the above-mentioned decision.

Executed at Geneva, in a single copy, the French and English texts of which shall both be authentic.

16th December 1920.

Następują podpisy pełnomocników

Portugalji (—)
Japonji (—)
Grecji (—)
Paragwaju (—)
Urugwaju (—)
Nowej Zelandji (—)
Sjamu (—)
Szwecji (—)

Norwegji (—)
Szwajcarji (—)
Danji (—)
Salvadoru (—)
Holandji (—)
Indji (—)
Włoch (—)

Związku południowo-afrykańskiego (—)
Chin (—)
Francji (—)
Polski (—)
Anglii (—)
Brazylii (—)
Panamy (—)

Costa-Rica (—)
Kuby (—)
Venezueli (—)
Kolumbji (—)

839.

S t a t u t

stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, przewidzianego w artykule 14 Paktu Ligi Narodów.

STATUT STAŁEGO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI MIĘDZYNARODOWEJ

przewidzianego w artykule 14 Paktu Ligi Narodów.

Art. pierwszy.

Niezależnie od Trybunału Rozjemczego, zorganizowanego przez Konwencje Haskie z r. 1889 i 1907, oraz od Trybunałów rozjemczych specjalnych, którym Państwa zawsze poruczać mogą dowolnie rozstrzygnięcie swych sporów, ustanawia się, zgodnie z artykułem 14 Paktu Ligi Narodów, Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej.

STATUT DE LA COUR PERMANENTE DE JUSTICE INTERNATIONALE

visé par l'Article 14 du Pacte de la Société des Nations.

Art. premier.

Indépendamment de la Cour d'Arbitrage, organisée par les Conventions de La Haye de 1899 et 1907, et des Tribunaux spéciaux d'Arbitres, auxquels les Etats demeurent toujours libres de confier la solution de leurs différends, il est institué, conformément à l'article 14 du Pacte de la Société des Nations, une Cour Permanente de Justice Internationale.

STATUTE FOR THE PERMANENT COURT OF INTERNATIONAL JUSTICE

provided for by Article 14 of the League of Nations.

Art. 1.

A Permanent Court of International Justice is hereby established, in accordance with Article 14 of the Covenant of the League of Nations. This Court shall be in addition to the Court of Arbitration organised by the Conventions of The Hague of 1899 and 1907, and to the special Tribunals of Arbitration to which States are always at liberty to submit their disputes for settlement.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Organizacja Trybunału.

Art. 2.

Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej jest zespołem sędziów niezależnych, wybranych bez względu na ich narodowość, z pomiędzy osób, cieszących się jak najwięksem poważaniem moralnym i posiadających warunki wymagane do spełnienia w odnośnych krajach najwyższych czynności sędziowskich, lub z pośród juryskonsultów, posiadających powszechnie znaną kompetencję w zakresie prawa międzynarodowego.

Art. 3.

Trybunał składa się z piętnastu członków: jedenastu sędziów rzeczywistych i czterech sędziów zastępców. Liczba sędziów rzeczywistych i sędziów zastępców może ewentualnie być powiększoną przez Zebranie, na propozycję Rady Ligi Narodów, do ilości piętnastu sędziów i sześciu zastępców sędziów.

Art. 4.

Członkowie Trybunału są wybierani przez Zebranie i Radę z listy osób, przedstawionych przez grupy narodowościowe Trybunału Rozjemczego, zgodnie z następującymi postanowieniami:

Co się tyczy Członków Ligi, którzy nie są reprezentowani w Stałym Trybunale Rozjemczym, listy kandydatów będą przedstawione przez grupy narodowościowe, wskazane w tym celu przez ich Rządy na tych samych warunkach, jakie, co do Członków Trybunału Rozjemczego, określa art. 44 Konwencji Haskiej z 1907 r. dotyczący pokojowego załatwienia zatargów międzynarodowych.

Art. 5.

Na trzy miesiące przynajmniej przed datą wyborów, Sekretarz Generalny Ligi Narodów zaprasza piśmiennie członków Trybunału Rozjemczego, należących do Państw wymienionych w załączniku do Paktu, lub którzy weszli później do Ligi Narodów, jak również osoby, wyznaczone, stosownie do ustępu II

CHAPITRE PREMIER

Organisation de la Cour

Art. 2.

La Cour Permanente de Justice Internationale est un corps de magistrats indépendants, élus, sans égard à leur nationalité, parmi les personnes jouissant de la plus haute considération morale, et qui réunissent les conditions requises pour l'exercice, dans leurs pays respectifs, des plus hautes fonctions judiciaires, ou qui sont des jurisconsultes possédant une compétence notoire en matière de droit international.

Art. 3.

La Cour se compose de quinze membres: onze juges titulaires et quatre juges suppléants. Le nombre des juges titulaires et des juges suppléants peut être éventuellement augmenté par l'Assemblée, sur la proposition du Conseil de la Société des Nations, à concurrence de quinze juges titulaires et de six juges suppléants.

Art. 4.

Les membres de la Cour sont élus par l'Assemblée et par le Conseil sur une liste de personnes présentées par les groupes nationaux de la Cour d'Arbitrage, conformément aux dispositions suivantes.

En ce qui concerne les Membres de la Société qui ne sont pas représentés à la Cour permanente d'Arbitrage, les listes de candidats seront présentées par des groupes nationaux désignés à cet effet par leurs Gouvernements dans les mêmes conditions que celles stipulées pour les membres de la Cour d'Arbitrage par l'article 44 de la Convention de La Haye de 1907 sur le règlement pacifique des conflits internationaux.

Art. 5.

Trois mois au moins avant la date de l'élection, le Secrétaire Général de la Société des Nations invite par écrit les membres de la Cour d'Arbitrage appartenant aux Etats mentionnés à l'Annexe au Pacte ou entrés ultérieurement dans la Société des Nations, ainsi que les personnes désignées conformément à l'alinéa 2 de l'article 4,

CHAPTER I.

Organisation of the Court.

Art. 2.

The Permanent Court of International Justice shall be composed of a body of independent judges, elected regardless of their nationality from amongst persons of high moral character, who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices, or are jurisconsults of recognised competence in international law.

Art. 3.

The Court shall consist of fifteen members: eleven judges and four deputy-judges. The number of judges and deputy-judges may hereafter be increased by the Assembly, upon the proposal of the Council of the League of Nations, to a total of fifteen judges and six deputy-judges.

Art. 4.

The members of the Court shall be elected by the Assembly and by the Council from a list of persons nominated by the national groups in the Court of Arbitration, in accordance with the following provisions.

In the case of Members of the League of Nations not represented in the Permanent Court of Arbitration, the lists of candidates shall be drawn up by national groups appointed for this purpose by their Governments under the same conditions as those prescribed for members of the Permanent Court of Arbitration by Article 44 of the Convention of The Hague of 1907 for the pacific settlement of international disputes.

Art. 5.

At least three months before the date of the election, the Secretary-General of the League of Nations shall address a written request to the Members of the Court of Arbitration belonging to the States mentioned in the Annex to the Covenant or to the States which join the League subsequently, and to the persons appointed under

artykułu 4-ego do przedstawienia, w terminie oznaczonym przez grupy narodowościowe, osób, zdolnych sprawować funkcje Członka Trybunału.

Każda z grup nie może, w żadnym razie, przedstawić więcej niż 4 osoby, z których najwyżej 2 swojej narodowości.

W żadnym razie liczba kandydatów przedstawionych nie może być wyższą od podwójnej ilości miejsc do obsadzenia.

Art. 6.

Przed przystąpieniem do tego wyznaczenia zaleca się każdej grupie narodowościowej zasięgnąć porady Najwyższego Sądu Wydziałów Uniwersyteckich i Szkół Prawa, Akademij narodowych i Sekcyj narodowościowych przy Akademjach międzynarodowych, poświęconych nauce prawa.

Art. 7.

Sekretarz generalny Ligi Narodów zestawia w porządku alfabetycznym listę wszystkich osób w ten sposób wskazanych: jedynie te osoby mogą być wybierane, z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w artykule 12, paragrafie 2.

Sekretarz generalny komunikuje tę listę Zebraniu i Radzie.

Art. 8.

Zebranie i Rada przystępują, niezależnie jedno od drugiego, do wyboru, najpierw Sędziów rzeczywistych, a następnie Sędziów zastępców.

Art. 9.

Przy wszelkich wyborach, wyborcy będą mieli na uwadze, aby osoby, powołane do uczestniczenia w Trybunale, nie tylko indywidualnie łączyły warunki wymagane, ale też zbiorowo były rzeczywistymi przedstawicielami głównych ustrojów cywilizacji i najważniejszych systemów prawnych świata.

Art. 10.

Wybranymi, zostają ci, którzy uzyskali absolutną większość głosów na Zebraniu i w Radzie.

W razie, gdyby podwójne głosowanie Zebrania i Rady wskazywało więcej niż jednego obywatela

à procéder dans un délai déterminé par groupes nationaux à la présentation de personnes en situation de remplir les fonctions de Membre de la Cour.

Chaque groupe ne peut, en aucun cas, présenter plus de quatre personnes, dont deux au plus de sa nationalité. En aucun cas, il ne peut être présenté un nombre de candidats plus élevé que le double des places à remplir.

Art. 6.

Avant de procéder à cette désignation, il est recommandé à chaque groupe national de consulter la plus haute Cour de Justice, les Facultés et Ecoles de Droit, les Académies nationales et les sections nationales d'Académies internationales, vouées à l'étude du droit.

Art. 7.

Le Secrétaire Général de la Société des Nations dresse, par ordre alphabétique, une liste de toutes les personnes ainsi désignées: seules ces personnes sont éligibles, sauf le cas prévu à l'article 12, paragraphe 2.

Le Secrétaire Général communique cette liste à l'Assemblée et au Conseil.

Art. 8.

L'Assemblée et le Conseil procèdent, indépendamment l'une de l'autre, à l'élection, d'abord des juges titulaires, ensuite des juges suppléants.

Art. 9.

Dans toute élection, les électeurs auront en vue que les personnes appelées à faire partie de la Cour, non seulement réunissent individuellement les conditions requises, mais assurent dans l'ensemble la représentation des grandes formes de civilisation et des principaux systèmes juridiques du monde.

Art. 10.

Sont élus ceux qui ont réuni la majorité absolue des voix dans l'Assemblée et dans le Conseil.

Au cas où le double scrutin de l'Assemblée et du Conseil se porterait sur plus d'un ressortissant

paragraph 2 of Article 4, inviting them to undertake, within a given time, by national groups, the nomination of persons in a position to accept the duties of a member of the Court.

No group may nominate more than four persons, not more than two of whom shall be of their own nationality. In no case must the number of candidates nominated be more than double the number of seats to be filled.

Art. 6.

Before making these nominations, each national groups is recommended to consult its Highest Court of Justice, its Legal Faculties and Schools of Law, and its National Academies and national sections of International Academies devoted to the study of Law.

Art. 7.

The Secretary-General of the League of Nations shall prepare a list in alphabetical order of all the persons thus nominated. Save as provided in Article 12, paragraph 2, these shall be the only persons eligible for appointment.

The Secretary-General shall submit this list to the Assembly and to the Council.

Art. 8.

The Assembly and the Council shall proceed independently of one another to elect, firstly the judges, then the deputy-judges.

Art. 9.

At every election, the electors shall bear in mind that not only should all the persons appointed as members of the Court possess the qualifications required, but the whole body also should represent the main forms of civilisation and the principal legal systems of the world.

Art. 10.

Those candidates who obtain an absolute majority of votes in the Assembly and in the Council shall be considered as elected.

In the event of more than one national of the same Member of the League being elected by the

tęgo samego Członka Ligi Narodów, zostanie wybrany jedynie starszy.

Art. 11.

Jeśli po pierwszym zebraniu wyborczym są jeszcze miejsca do obsadzenia, przystępuje się w ten sam sposób do drugiego, a, w razie potrzeby, i do trzeciego zebrania.

Art. 12.

Jeżeli, po trzecim zebraniu wyborczym, pozostają jeszcze miejsca do obsadzenia, może być zorganizowana w każdej chwili, na żądanie czy to Zebrania czy też Rady, komisja pośrednicząca z sześciu członków, z których trzech mianuje Zebranie, trzech Rada, w celu podania na każde nieobsadzone miejsce jednego nazwiska, które ma być przedstawione do przyjęcia Zebraniu i Radzie z osobna.

Pod warunkiem jednomyślności mogą być wniesione na tę listę wszystkie osoby, zadośćczyniące warunkom wymaganym, nawet wtedy, gdy nie figurowały na liście nominacyjnej, wskazanej w artykułach 4 i 5.

Jeżeli Komisja pośrednicząca stwierdzi, że nie może zapewnić wyborów, członkowie Trybunału już wybrani, obsadzają miejsca wakuujące w terminie, który wyznaczony będzie przez Radę, wybierając z pomiędzy tych osób te, które otrzymały głosy czy to na Zebraniu, czy też w Radzie.

Jeżeli głosy podzielią się w równej mierze między sędziami, głos sędziego, najstarszego wiekiem, będzie przeważający.

Art. 13.

Członkowie Sądu wybierani są na 9 lat.

Mogą oni być wybierani ponownie. Pełnią oni swe obowiązki aż do chwili ich zastąpienia. Po ich zastąpieniu, w dalszym ciągu rozpatrują sprawy, które były im już przydzielone.

Art. 14.

Miejsca wakuujące, bywają obsadzone według metody, stosowanej przy pierwszych wyborach. Członek Trybunału, wybrany dla zastępstwa członka, którego mandat jeszcze

du même Membre de la Société des Nations, le plus âgé est seul élu.

Art. 11.

Si, après la première séance d'élection, il reste encore des sièges à pourvoir, il est procédé, de la même manière, à une seconde et, s'il est nécessaire, à une troisième.

Art. 12.

Si, après la troisième séance d'élection, il reste encore des sièges à pourvoir, il peut être à tout moment formé sur la demande, soit de l'Assemblée, soit du Conseil, une Commission médiatrice de six membres, nommés trois par l'Assemblée, trois par le Conseil, en vue de choisir pour chaque siège non pourvu un nom à présenter à l'adoption séparée de l'Assemblée et du Conseil.

Peuvent être portées sur cette liste, à l'unanimité, toutes personnes satisfaisant aux conditions requises, alors même qu'elles n'auraient pas figuré sur la liste de présentation visée aux articles 4 et 5.

Si la Commission médiatrice constate qu'elle ne peut réussir à assurer l'élection, les membres de la Cour déjà nommés pourvoient aux sièges vacants, dans un délai à fixer par le Conseil, en choisissant parmi les personnes qui ont obtenu des suffrages soit dans l'Assemblée, soit dans le Conseil.

Si parmi les juges il y a partage égal des voix, la voix du juge le plus âgé l'emporte.

Art. 13.

Les membres de la Cour sont élus pour neuf ans.

Ils sont rééligibles. Ils restent en fonction jusqu'à leur remplacement. Après ce remplacement, ils continuent de connaître des affaires dont ils sont déjà saisis.

Art. 14.

Il est pourvu aux sièges devenus vacants selon la méthode suivie pour la première élection. Le membre de la Cour élu en remplacement d'un membre dont le

votes of both the Assembly and the Council, the eldest of these only shall be considered as elected.

Art. 11.

If, after the first meeting held for the purpose of the election, one or more seats remain to be filled, a second and, if necessary, a third meeting shall take place.

Art. 12.

If, after the third meeting, one or more seats still remain unfilled, a joint conference consisting of six members, three appointed by the Assembly and three by the Council, may be formed, at any time, at the request of either the Assembly or the Council, for the purpose of choosing one name for each seat still vacant, to submit to the Assembly and the Council for their respective acceptance.

If the Conference is unanimously agreed upon any person who fulfils the required conditions, he may be included in its list, even though he was not included in the list of nominations referred to in Articles 4 and 5.

If the joint conference is satisfied that it will not be successful in procuring an election, those members of the Court who have already been appointed shall, within a period to be fixed by the Council, proceed to fill the vacant seats by selection from amongst those candidates who have obtained votes either in the Assembly or in the Council.

In the event of an equality of votes amongst the judges, the eldest judge shall have a casting vote.

Art. 13.

The members of the Court shall be elected for nine years.

They may be re-elected. They shall continue to discharge their duties until their places have been filled. Though replaced, they shall finish any cases which they may have begun.

Art. 14.

Vacancies which may occur shall be filled by the same method as that laid down for the first election. A member of the Court elected to replace a member whose

nie wygaś, dokończy terminu mandatu swego poprzednika.

Art. 15.

Sędziowie zastępcy powoływani są w porządku listy. Lista sporządzana bywa przez Trybunał, z uwzględnieniem przedewszystkiem pierwszeństwa wyboru, a następnie wieku.

Art. 16.

Członkowie Trybunału nie mogą sprawować żadnej funkcji politycznej lub administracyjnej. Postanowienie to nie dotyczy sędziów zastępców, poza obrębem sprawowania ich czynności przy Trybunałe.

W razie wątpliwości, decyduje Trybunał.

Art. 17.

Członkowie Trybunału nie mogą sprawować funkcji doradcy lub adwokata w żadnej sprawie o charakterze międzynarodowym. Postanowienie to dotyczy sędziów-zastępców tylko odnośnie do spraw, w których powołani są do sprawowania swych czynności przy Trybunałe.

Nie mogą oni uczestniczyć w załatwianiu żadnej sprawy, w której poprzednio brali udział, jako przedstawiciele, doradcy lub adwokaci jednej ze stron, jako członkowie Sądu krajowego lub międzynarodowego, komisji śledczej lub z innego tytułu.

W razie wątpliwości decyduje Trybunał.

Art. 18.

Członkowie Trybunału mogą być usunięci tylko wtedy, jeśli, według jednogłośnej opinii innych członków, przestali odpowiadać wymaganym warunkom.

Sekretarz Generalny Ligi Narodów zostaje oficjalnie powiadomiony o tem przez Sekretarza Trybunału.

Zawiadomienie to pociąga za sobą wakans stanowiska.

mandat n'est pas expiré achève le terme du mandat de son prédécesseur.

Art. 15.

Les juges suppléants sont appelés dans l'ordre du tableau.

Le tableau est dressé par la Cour, en tenant compte d'abord de la priorité d'élection et ensuite de l'ancienneté d'âge.

Art. 16.

Les membres de la Cour ne peuvent exercer aucune fonction politique ou administrative. Cette disposition ne s'applique pas aux juges suppléants en dehors de l'exercice de leurs fonctions près de la Cour.

En cas de doute, la Cour décide.

Art. 17.

Les membres de la Cour ne peuvent exercer les fonctions d'agent, de conseil ou d'avocat dans aucune affaire d'ordre international. Cette disposition ne s'applique aux juges suppléants que relativement aux affaires pour lesquelles ils sont appelés à exercer leurs fonctions près de la Cour.

Ils ne peuvent participer au règlement d'aucune affaire dans laquelle ils sont antérieurement intervenus comme agents, conseils ou avocats de l'une des parties, membres d'un tribunal national ou international, d'une commission d'enquête, ou à tout autre titre.

En cas de doute, la Cour décide.

Art. 18.

Les membres de la Cour ne peuvent être relevés de leurs fonctions que si, au jugement unanime des autres membres, ils ont cessé de répondre aux conditions requises.

Le Secrétaire Général de la Société des Nations en est officiellement informé par le Greffier.

Cette communication emporte vacance de siège.

period of appointment had not expired will hold the appointment for the remainder of his predecessor's term.

Art. 15.

Deputy-judges shall be called upon to sit in the order laid down in a list.

This list shall be prepared by the Court and shall have regard firstly to priority of election and secondly to age.

Art. 16.

The ordinary Members of the Court may not exercise any political or administrative function. This provision does not apply to the Deputy Judges except when performing their duties on the Court.

Any doubt on this point is settled by the decision of the Court.

Art. 17.

No Member of the Court can act as agent, counsel or advocate in any case of an international nature. This provision only applies to the deputy-judges as regards cases in which they are called upon to exercise their functions on the Court.

No Member may participate in the decision of any case in which he has previously taken an active part, as agent, counsel or advocate for one of the contesting parties, or as a Member of a national or international Court, or of a commission of enquiry, or in any other capacity.

Any doubt on this point is settled by the decision of the Court.

Art. 18.

A member of the Court cannot be dismissed unless, in the unanimous opinion of the other members, he has ceased to fulfil the required conditions.

Formal notification thereof shall be made to the Secretary-General of the League of Nations, by the Registrar.

This notification makes the place vacant.

Art. 19.

Członkowie Trybunału korzystają w czasie sprawowania swych czynności z praw i przywilejów dyplomatycznych.

Art. 20.

Każdy z członków Trybunału, przed rozpoczęciem swego urzędowania, musi na zebraniu publicznym zobowiązać się uroczyście, że działać będzie w zakresie swych uprawnień z całkowitą bezstronnością i zupełną sumiennością.

Art. 21.

Trybunał wybiera Prezesa i Wice-prezesa na przeciąg czasu trzyletni; mogą oni być ponownie wybierani.

Trybunał mianuje swego Sekretarza.

Funkcje Sekretarza Trybunału nie wykluczają równoczesnego sprawowania funkcji Sekretarza Generalnego Stałego Trybunału Rozjemczego.

Art. 22.

Na siedzibę Trybunału wyznaczono Hagę.

Przewodniczący i Sekretarz Trybunału przebywają w siedzibie Trybunału.

Art. 23.

Trybunał odbywa corocznie jedną sesję.

Z wyjątkiem odmiennego postanowienia regulaminu Trybunału, sesja ta zaczyna się 15 czerwca i trwa dopóki wokanda nie zostanie wyczerpana.

Prezes zwołuje Trybunał na sesję nadzwyczajną, gdy tego wymagają okoliczności.

Art. 24.

Jeżeli, z przyczyny wyjątkowej, jeden z Członków Trybunału uważa że nie powinien uczestniczyć osądzeniu jakiej określonej sprawy, zawiadamia o tem Prezesa.

Jeżeli Prezes uważa, że który z członków nie powinien z powodu wyjątkowego, brać udziału w osądzeniu jakiej sprawy, zawiadamia o tem tegoż członka.

Jeżeli, w podobnych wypadkach, członek Trybunału i Prezes różnią się w zdaniu, decyduje Trybunał.

Art. 19.

Les membres de la Cour jouissent dans l'exercice de leurs fonctions des privilèges et immunités diplomatiques.

Art. 20.

Tout membre de la Cour doit, avant d'entrer en fonction, en séance publique, prendre engagement solennel d'exercer ses attributions en pleine impartialité et en toute conscience.

Art. 21.

La Cour élit, pour trois ans, son Président et son Vice-Président; ils sont rééligibles.

Elle nomme son Greffier.

La fonction de Greffier de la Cour n'est pas incompatible avec celle de Secrétaire Général de la Cour, Permanente d'Arbitrage.

Art. 22.

Le siège de la Cour est fixé à La Haye.

Le Président et le Greffier résident au siège de la Cour.

Art. 23.

La Cour tient une session chaque année.

Sauf disposition contraire du règlement de la Cour, cette session commence le 15 juin, et continue tant que le rôle n'est pas épuisé.

Le Président convoque la Cour en session extraordinaire quand les circonstances l'exigent.

Art. 24.

Si, pour une raison spéciale l'un des membres de la Cour estime devoir ne pas participer au jugement d'une affaire déterminée, il en fait part au Président.

Si le Président estime qu'un des membres de la Cour ne doit pas, pour une raison spéciale, siéger dans une affaire déterminée, il en avertit celui-ci.

Si, en pareils cas, le membre de la Cour et le Président sont en désaccord, la Cour décide.

Art. 19.

The members of the Court, when engaged on the business of the Court, shall enjoy diplomatic privileges and immunities.

Art. 20.

Every member of the Court shall, before taking up his duties, make a solemn declaration in open Court that he will exercise his powers impartially and conscientiously.

Art. 21.

The Court shall elect its President and Vice-President for three years; they may be re-elected.

It shall appoint its Registrar.

The duties of Registrar of the Court shall not be deemed incompatible with those of Secretary General of the Permanent Court of Arbitration.

Art. 22.

The seat of the Court shall be established at The Hague.

The President and Registrar shall reside at the seat of the Court.

Art. 23.

A session of the Court shall be held every year.

Unless otherwise provided by rules of Court, this session shall begin on the 15th of June, and shall continue for so long as may be deemed necessary to finish the cases on the list.

The President may summon an extraordinary session of the Court whenever necessary.

Art. 24.

If, for some special reason, a member of the Court considers that he should not take part in the decision of a particular case, he shall so inform the President.

If the President considers that for some special reason one of the members of the Court should not sit on a particular case, he shall give him notice accordingly.

If in any such case the member of the Court and the President disagree, the matter shall be settled by the decision of the Court.

Art. 25.

Z wyjątkiem specjalnie przewidzianych wypadków, Trybunał spełnia swe atrybucje na posiedzeniu plenarnem.

Jeżeli obecność jedenastu sędziów rzeczywistych nie jest zapewnioną, liczbę tę uzupełnia się przez objęcie swych funkcji przez sędziów-zastępców.

Jednakże, jeżeli nie rozporządza się jedenastu sędziami quorum z dziewięciu sędziów jest dostateczne, aby złożyć Trybunał.

Art. 26.

Co się tyczy spraw dotyczących pracy, a szczególnie spraw, wskazanych w części XIII (Praca) Traktatu Wersalskiego i w częściach odpowiednich innych traktatów pokoju, Trybunał orzekać będzie w warunkach, wymienionych poniżej:

Trybunał utworzy na każdy okres trzyletni Izbę specjalną, złożoną z pięciu sędziów, wyznaczonych biorąc pod uwagę, o ile możności, przepisy artykułu 9. Oprócz tego będą wyznaczeni dwaj sędziowie dla zastąpienia tego z sędziów, który nie mógłby wziąć udziału w posiedzeniach. Izba ta będzie orzekać na prośbę stron. W razie niezgłoszenia takiej prośby, w posiedzeniach Trybunału brać będzie udział ilość sędziów, przewidziana w artykule 25. W każdym razie sędziom towarzyszyć będzie czterech asesorów technicznych, zasiadających obok nich, z głosem doradczym i zabezpieczających sprawiedliwe zastępstwo interesów, o które chodzi.

Jeżeli jedna tylko ze stron posiada swego obywatela, zasiadającego jako sędzia w Izbie, przewidzianej w ustępie poprzednim, Prezes poprosi innego sędziego aby ustąpił swego miejsca sędziemu, wybranemu przez drugą stronę zgodnie z artykułem 31.

Asesorowie techniczni wybierani są w każdym poszczególnym wypadku podług prawideł proceduralnych, wskazanych w artykule 30, z listy „Assessorów do sporów w sprawach pracy”, złożonej z nazwisk, przedstawionych po dwa przez każdego Członka Ligi Narodów i z jednakowej ich liczby, przedstawionej przez Radę administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy. Rada wyznaczy w połowie przedstawicieli robotników, a w połowie przedstawicieli chle-

Art. 25.

Sauf exception expressément prévue, la Cour exerce ses attributions en séance plénière.

Si la présence de onze juges titulaires n'est pas assurée, ce nombre est parfait par l'entrée en fonction des juges suppléants.

Toutefois, si onze juges ne sont pas disponibles, le quorum de neuf est suffisant pour constituer la Cour.

Art. 26.

Pour les affaires concernant le travail et spécialement pour les affaires visées dans la partie XIII (Travail) du Traité de Versailles et les parties correspondantes des autres traités de paix, la Cour statuera dans les conditions ci-après:

La Cour constituera pour chaque période de trois années une chambre spéciale composée de cinq juges désignés en tenant compte, autant que possible, des prescriptions de l'article 9. Deux juges seront, en outre, désignés pour remplacer celui des juges qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger. Sur la demande des parties, cette chambre statuera. A défaut de cette demande, la Cour siégera avec le nombre de juges prévu à l'article 25. Dans tous les cas, les juges sont assistés de quatre assesseurs techniques siégeant à leurs côtés avec voix consultative et assurant une juste représentation des intérêts en cause.

Si l'une seulement des parties a un de ses ressortissants siégeant comme juge dans la chambre prévue à l'alinéa précédent, le Président priera un autre juge de céder sa place à un juge choisi par l'autre partie, en conformité de l'article 31.

Les assesseurs techniques sont choisis dans chaque cas spécial d'après les règles de procédure visées à l'article 30, sur une liste „d'Assesseurs pour litiges de travail”, composée de noms présentés à raison de deux par chaque Membre de la Société des Nations et d'un nombre égal présenté par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail. Le Conseil désignera par moitié des représentants des travailleurs et par moitié des représentants des pa-

Art. 25.

The full Court shall sit except when it is expressly provided otherwise.

If eleven judges cannot be present, the number shall be made up by calling on deputy-judges to sit.

If however, eleven judges are not available, a quorum of nine judges shall suffice to constitute the Court.

Art. 26.

Labour cases, particularly cases referred to in Part XIII (Labour) of the Treaty of Versailles and the corresponding portions of the other Treaties of Peace, shall be heard and determined by the Court under the following conditions;

The Court will appoint every three years a special chamber of five judges, selected so far as possible with due regard to the provisions of Article 9. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit. If the parties so demand, cases will be heard and determined by this chamber. In the absence of any such demand, the Court will sit with the number of judges provided for in Article 25. On all occasions the judges will be assisted by four technical assessors sitting with them, but without the right to vote, and chosen with a view to ensuring a just representation of the competing interests.

If there is a national of one only of the parties sitting as a judge in the chamber referred to in the preceding paragraph, the President will invite one of the other judges to retire in favour of a judge chosen by the other party in accordance with Article 31.

The technical assessors shall be chosen for each particular case in accordance with rules of procedure under Article 30 from a list of „Assessors for Labour cases” composed of two persons nominated by each Member of the League of Nations and an equivalent number nominated by the Governing Body of the Labour Office. The Governing Body will nominate, as to one-half, representatives of the workers, and as to one-half, representatives of employers from the list referred

bodawców, wybranych z listy, przewidzianej w artykule 412 Traktatu Wersalskiego, oraz w artykułach odnoszących innych traktatów pokoju.

W sprawach, dotyczących pracy, Międzynarodowe Biuro będzie miało możliwość dostarczania Trybunałowi wszelkich potrzebnych informacji i w tym celu Dyrektorowi tego Biura będą podawane do wiadomości akta całej procedury na piśmie.

Art. 27.

W sprawach, dotyczących tranzytu i komunikacji a szczególnie w sprawach, wskazanych w części XII (porty, drogi wodne, drogi żelazne) Traktatu Wersalskiego i w częściach odpowiednich innych traktatów pokoju, Trybunał orzekać będzie w warunkach następujących:

Trybunał utworzy na każdy okres trzyletni Izbę specjalną, złożoną z pięciu sędziów wyznaczonych, z wzięciem pod uwagę, o ile możliwości, przepisów artykułu 9. Oprócz tego będą wyznaczeni dwaj sędziowie dla zastępstwa tego z sędziów, który znalazłby się w niemożności brania udziału w posiedzeniach. Izba ta orzekać będzie na prośbę stron. W razie niezgłoszenia takiej prośby, zasiadać będzie Trybunał w liczbie sędziów, przewidzianej w artykule 25. Jeżeli strony będą sobie życzyć, lub jeżeli Trybunał tak postanowi, sędziom towarzyszyć będzie czterech asesorów technicznych, zasiadających wraz z nimi z głosem doradczym.

Jeżeli jedna tylko ze stron posiada swego obywatela, zasiadającego jako sędzia w Izbie, przewidzianej w ustępie poprzednim, Prezes poprosi innego sędziego, aby ustąpił swe miejsce sędziemu, wybranemu przez drugą stronę, zgodnie z artykułem 31.

Asesorowie techniczni wybierani będą w każdym poszczególnym wypadku według prawideł proceduralnych, wskazanych w artykule 30, z listy „Asesorów dla sporów w sprawach tranzytu i komunikacji”, złożonej z nazwisk, przedstawionych po dwa przez każdego członka Ligi Narodów.

Art. 28.

Izby specjalne, przewidziane w artykułach 26 i 27 mogą, za zgodą

trons pris sur la liste prévue à l'article 412 du Traité de Versailles et les articles correspondants des autres traités de paix.

Dans les affaires concernant le Travail, le Bureau International aura la faculté de fournir à la Cour tous les renseignements nécessaires et, à cet effet, le Directeur de ce Bureau recevra communication de toutes les pièces de procédure présentées par écrit.

Art. 27.

Pour les affaires concernant le transit et les communications, et spécialement pour les affaires visées dans la partie XII (ports, voies d'eau, voies ferrées) du Traité de Versailles et les parties correspondantes des autres traités de paix, la Cour statuera dans les conditions ci-après:

La Cour constituera pour chaque période de trois années une chambre spéciale composée de cinq juges désignés en tenant compte autant que possible des prescriptions de l'article 9. Deux juges seront, en outre, désignés pour remplacer celui des juges qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger. Sur la demande des parties cette chambre statuera. A défaut de cette demande, la Cour siégera avec le nombre de juges prévu à l'article 25. Si les parties le désirent, ou si la Cour le décide, les juges seront assistés de quatre assesseurs techniques siégeant à leurs côtés avec voix consultative.

Si l'une seulement des parties a un de ses ressortissants siégeant comme juge dans la chambre prévue à l'alinéa précédent, le Président priera un autre juge de céder sa place à un juge choisi par l'autre partie, en conformité de l'article 31.

Les assesseurs techniques seront choisis dans chaque cas spécial d'après les règles de procédure visées à l'article 30, sur une liste „d'Assesseurs pour litiges de transit et de communications”, composée de noms présentés à raison de deux par chaque Membre de la Société des Nations.

Art. 28.

Les chambres spéciales prévues aux articles 26 et 27 peuvent, avec

to in Article 412 of the Treaty of Versailles and the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

In Labour cases the International Labour Office shall be at liberty to furnish the Court with all relevant information, and for this purpose the Director of that Office shall receive copies of all the written proceedings.

Art. 27.

Cases relating to transit and communications, particularly cases referred to in Part XII (Ports, Waterways and Railways) of the Treaty of Versailles and the corresponding portions of the other Treaties of Peace shall be heard and determined by the Court under the following conditions:

The Court will appoint every three years a special chamber of five judges, selected so far as possible with due regard to the provisions of Article 9. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit. If the parties so demand, cases will be heard and determined by this chamber. In the absence of any such demand, the Court will sit with the number of judges provided for in Article 25. When desired by the parties or decided by the Court, the judges will be assisted by four technical assessors sitting with them, but without the right to vote.

If there is a national of one only of the parties sitting as a judge in the chamber referred to in the preceding paragraph, the President will invite one of the other judges to retire in favour of a judge chosen by the other party in accordance with Article 31.

The technical assessors shall be chosen for each particular case in accordance with rules of procedure under Article 30 from a list of „Assessors for Transit and Communications cases” composed of two persons nominated by each Member of the League of Nations.

Art. 28.

The special chambers provided for in Articles 26 and 27 may, with

stron interesowanych, zasiadać gdzieindziej niż w Hadze.

Art. 29.

W celu prędkiego rozpatrzenia spraw, Trybunał formuje corocznie Izbę, złożoną z trzech sędziów, powołaną do orzekania według postępowania uproszczonego, o ile strony sobie tego życzą.

Art. 30.

Trybunał określa za pomocą regulaminu sposób, według którego sprawuje on swoje atrybucje. W szczególności określa on postępowanie skrócone.

Art. 31.

Sędziowie narodowości każdej ze stron, biorących udział w rozprawie, zachowują prawo brania udziału w posiedzeniach w sprawie przedłożonej Trybunałowi.

Jeżeli Trybunał nie ma wśród swych członków żadnego sędziego narodowości jednej tylko ze stron, druga strona może wyznaczyć sędziego-zastępcę, o ile wśród nich znajduje się sędzia jej narodowości. Jeżeli go niema, może wtedy strona ta wybrać sędziego, dając pierwszeństwo jednej z osób, które były przedstawione zgodnie z artykułem 4 i 5.

Jeżeli Trybunał nie ma pośród sędziów żadnego sędziego o narodowości stron procesowych, każda z tych stron może przystąpić do wyznaczenia lub do wyboru sędziego drogą, wskazaną w paragrafie poprzednim.

Jeżeli kilka stron występuje we wspólnej sprawie, przy zastosowaniu do nich zarządzeń powyższych będą one liczone tylko za jedną. W razie wątpliwości decyduje Trybunał.

Sędziowie wskazani lub wybrani, jak to powiedziane w paragrafach 2 i 3 niniejszego artykułu, muszą odpowiadać przepisom artykułów 2, 16, 17, 20, 24 niniejszego Statutu. Orzekają oni narówni ze swymi kolegami.

Art. 32.

Sędziowie rzeczywiście otrzymują wynagrodzenie roczne, które wyzna-

le consentement des parties en cause, siéger ailleurs qu'à La Haye.

Art. 29.

En vue de la prompt expédition des affaires, la Cour compose annuellement une chambre de trois juges, appelée à statuer en procédure sommaire, lorsque les parties le demandent.

Art. 30.

La Cour détermine par un règlement le mode suivant lequel elle exerce ses attributions. Elle règle notamment la procédure sommaire.

Art. 31.

Les juges de la nationalité de chacune des parties en cause conservent le droit de siéger dans l'affaire dont la Cour est saisie.

Si la Cour compte sur le siège un juge de la nationalité d'une seule des parties, l'autre partie peut désigner pour siéger un juge suppléant s'il s'en trouve un de sa nationalité. S'il n'en existe pas, elle peut choisir un juge, pris de préférence parmi les personnes qui ont été l'objet d'une présentation en conformité des articles 4 et 5.

Si la Cour ne compte sur le siège aucun juge de la nationalité des parties, chacune de ces parties peut procéder à la désignation ou au choix d'un juge de la même manière qu'au paragraphe précédent.

Lorsque plusieurs parties font cause commune, elles ne comptent pour l'application des dispositions qui précèdent que pour une seule. En cas de doute, la Cour décide.

Les juges désignés ou choisis, comme il est dit aux paragraphes 2 et 3 du présent article, doivent satisfaire aux prescriptions des articles, 2, 16, 17, 20, 24 du présent acte. Ils statuent sur un pied d'égalité avec leurs collègues.

Art. 32.

Les juges titulaires reçoivent une indemnité annuelle à fixer par

the consent of the parties to the dispute, sit elsewhere than at The Hague.

Art. 29.

With a view to the speedy despatch of business, the Court shall form annually a chamber composed of three judges who, at the request of the contesting parties, may hear and determine cases by summary procedure.

Art. 30.

The Court shall frame rules for regulating its procedure. In particular, it shall lay down rules for summary procedure.

Art. 31.

Judges of the nationality of each contesting party shall retain their right to sit in the case before the Court.

If the Court includes upon the Bench a judge of the nationality of one of the parties only, the other party may select from among the deputy-judges a judge of its nationality, if there be one. If there should not be one, the party may choose a judge, preferably from among those persons who have been nominated as candidates as provided in Articles 4 and 5.

If the Court includes upon the Bench no judge of the nationality of the contesting parties, each of these may proceed to select or choose a judge as provided in the preceding paragraph.

Should there be several parties in the same interest, they shall, for the purpose of the preceding provisions, be reckoned as one party only. Any doubt upon this point is settled by the decision of the Court.

Judges selected or chosen as laid down in paragraphs 2 and 3 of this Article shall fulfil the conditions required by Articles 2, 16, 17, 20, 24 of this Statute. They shall take part in the decision on an equal footing with their colleagues.

Art. 32.

The judges shall receive an annual indemnity to be determined

cza Zebranie Ligi Narodów na wniosek Rady. Wynagrodzenie to nie może być zmniejszone podczas trwania funkcji sędziowskich.

Prezes otrzymuje wynagrodzenie specjalne, oznaczone w ten sam sposób, na czas trwania jego funkcji.

Wice-prezes, sędziowie oraz sędziowie-zastępcy otrzymują, przy sprawowaniu swych funkcji, wynagrodzenie, które ma być oznaczone w ten sam sposób.

Sędziowie rzeczywiści i sędziowie-zastępcy, którzy nie przebywają w siedzibie sądu, otrzymują zwrot kosztów podróży, spowodowanych pełnieniem ich funkcji.

Wynagrodzenia, należne sędziom wskazanym lub wybranym, zgodnie z artykułem 31, są regulowane w ten sam sposób.

Wynagrodzenie Sekretarza Trybunału Sądu wyznacza Rada na wniosek Trybunału.

Zebranie Ligi Narodów, na wniosek Rady zaaprobuje regulamin specjalny, ustalający warunki, na jakich pobory zostaną przyznane personelowi Trybunału.

Art. 33.

Koszta utrzymania Trybunału ponoszone są przez Ligę Narodów w sposób określony przez Zebranie na wniosek Rady.

ROZDZIAŁ II.

Kompetencja Trybunału.

Art. 34.

Jedynie Państwa lub Członkowie Ligi Narodów mają tytuł do stania przed Trybunałem.

Art. 35.

Trybunał dostępny jest dla Członków Ligi Narodów, jak również dla Państw, wymienionych w załączniku do Paktu.

Warunki, na których Trybunał dostępny jest i dla innych Państw, są normowane przez Radę z wyjątkiem specjalnych postanowień traktatów obowiązujących i w żadnym wypadku nie może wynikać stąd dla stron żadna nierówność przed Trybunałem.

L'Assemblée de la Société des Nations sur la proposition du Conseil. Cette indemnité ne peut être diminuée pendant la durée des fonctions du juge.

Le Président reçoit une indemnité spéciale déterminée de la même manière pour la durée de ses fonctions.

Le Vice-Président, les juges et les juges suppléants reçoivent dans l'exercice de leurs fonctions une indemnité à fixer de la même manière.

Les juges titulaires et suppléants qui ne résident pas au siège de la Cour reçoivent le remboursement des frais de voyages nécessités par l'accomplissement de leurs fonctions.

Les indemnités dues aux juges désignés ou choisis conformément à l'article 31 sont réglées de la même manière.

Le traitement du Greffier est fixé par le Conseil sur la proposition de la Cour.

L'Assemblée de la Société des Nations, sur la proposition du Conseil, adoptera un règlement spécial fixant les conditions sous lesquelles des pensions seront allouées au personnel de la Cour.

Art. 33.

Les frais de la Cour sont supportés par la Société des Nations de la manière que l'Assemblée décide sur la proposition du Conseil.

CHAPITRE II.

Compétence de la Cour.

Art. 34.

Seuls les Etats ou les Membres de la Société des Nations ont qualité pour se présenter devant la Cour.

Art. 35.

La cour est ouverte aux Membres de la Société des Nations, ainsi qu'aux Etats mentionnés à l'Annexe au Pacte.

Les conditions auxquelles elle est ouverte aux autres Etats sont, sous réserve des dispositions particulières des traités en vigueur, réglés par le Conseil, et dans tous les cas, sans qu'il puisse en résulter pour les parties aucune inégalité devant la Cour.

by the Assembly of the League of Nations upon the proposal of the Council. This indemnity must not be decreased during the period of a judge's appointment.

The President shall receive a special grant for his period of office, to be fixed in the same way.

The Vice-President, judges and deputy-judges, shall receive a grant for the actual performance of their duties, to be fixed in the same way.

Travelling expenses incurred in the performance of their duties shall be refunded to judges and deputy-judges who do not reside at the seat of the Court.

Grants due to judges selected or chosen as provided in Article 31 shall be determined in the same way.

The salary of the Registrar shall be decided by the Council upon the proposal of the Court.

The Assembly of the League of Nations shall lay down, on the proposal of the Council, a special regulation fixing the conditions under which retiring pensions may be given to the personnel of the Court.

Art. 33.

The expenses of the Court shall be borne by the League of Nations, in such a manner as shall be decided by the Assembly upon the proposal of the Council.

CHAPTER II.

Competence of the Court.

Art. 34.

Only States or Members of the League of Nations can be parties in cases before the Court.

Art. 35.

The Court shall be open to the Members of the League and also to States mentioned in the Annex to the Covenant.

The conditions under which the Court shall be open to other States shall, subject to the special provisions contained in treaties in force, be laid down by the Council, but in no case shall such provisions place the parties in a position of inequality before the Court.

Jeżeli Państwo, które nie jest członkiem Ligi Narodów, jest stroną zainteresowaną, Trybunał wyznaczy wysokość udziałów w kosztach Trybunału, jakie strona ta będzie musiała ponieść.

Art. 36.

Kompetencja Trybunału rozciąga się na wszystkie sprawy, jakie strony mu przedstawią, jak również do wszystkich wypadków, specjalnie przewidzianych w traktatach i umowach obowiązujących.

Członkowie Ligi i Państwa wymienione w Załączniku do Paktu będą mogli, czy to po podpisaniu lub ratyfikacji Protokołu, do którego Statut niniejszy jest dołączony, czy też uprzednio, zadeklarować, że od tej chwili uznają za obowiązującą, z samego prawa i bez umowy specjalnej, w stosunku do każdego innego członka lub Państwa, przyjmującego podobne zobowiązanie, jurysdykcję Trybunału co do wszystkich lub też niektórych tylko kategorii zatargów charakteru prawnego, mających za przedmiot:

- a) Interpretację jakiegokolwiek Traktatu,
- b) Każdą kwestję prawa międzynarodowego,
- c) Rzeczywistość każdego faktu, który w razie ustalenia, stanowiłby pogwałcenie jakiegokolwiek zobowiązania Międzynarodowego,
- d) rodzaj i rozciągłość odszkodowania, należnego za zerwanie zobowiązania międzynarodowego.

Deklaracja powyższa będzie mogła być zrobioną prosto i zwyczajnie, lub też pod warunkiem wzajemności ze strony kilku lub niektórych tylko członków lub Państw, lub też na czas określony. W razie zakwestjonowania kompetencji Trybunału decyduje Trybunał.

Art. 37.

Jeżeli jaki traktat lub konwencja obowiązująca wskazuje odwołanie się do jurysdykcji, mającej być ustaloną przez Ligę Narodów, Trybunał stanowić będzie tę jurysdykcję.

Art. 38.

Trybunał stosuje:
1) Konwencje międzynarodowe, czy to ogólne, czy specjalne, usta-

Lorsqu'un Etat, qui n'est pas Membre de la Société des Nations, est partie en cause, la Cour fixera la contribution aux frais de la Cour, que cette partie devra supporter.

Art. 36.

La compétence de la Cour s'étend à toutes affaires que les parties lui soumettront, ainsi qu'à tous les cas spécialement prévus dans les traités et conventions en vigueur.

Les Membres de la Société et Etats mentionnés à l'Annexe au Pacte pourront, soit lors de la signature ou de la ratification du Protocole, auquel le présent Acte est joint, soit ultérieurement, déclarer reconnaître dès à présent comme obligatoire, de plein droit et sans convention spéciale, vis-à-vis de tout autre Membre ou Etat acceptant la même obligation, la Jurisdiction de la Cour sur toutes ou quelques-unes des catégories de différends d'ordre juridique ayant pour objet:

- a) L'interprétation d'un Traité;
- b) Tout point de droit international;
- c) La réalité de tout fait qui, s'il était établi, constituerait la violation d'un engagement international;
- d) La nature ou l'étendue de la réparation due pour la rupture d'un engagement international.

La déclaration ci-dessus visée pourra être faite purement et simplement ou sous condition de réciprocité de la part de plusieurs ou de certains Membres ou Etats, ou pour un délai déterminé.

En cas de contestation sur le point de savoir si la Cour est compétente, la Cour décide.

Art. 37.

Lorsqu'un traité ou convention en vigueur vise le renvoi à une Jurisdiction à établir par la Société des Nations, la Cour constituera cette Jurisdiction.

Art. 38.

La Cour applique:
1. Les conventions internationales, soit générales, soit spéciales,

When a State which is not a Member of the League of Nations is a party to a dispute, the Court will fix the amount which that party is to contribute towards the expenses of the Court.

Art. 36.

The jurisdiction of the Court comprises all cases which the parties refer to it and all matters specially provided for in Treaties and Conventions in force.

The Members of the League of Nations and the States mentioned in the Annex to the Covenant may, either when signing or ratifying the protocol to which the present Statute is adjoined, or at a later moment, declare that they recognise as compulsory *ipso facto* and without special agreement, in relation to any other Member or State accepting the same obligation, the jurisdiction of the Court in all or any of the classes of legal disputes concerning:

- a) The interpretation of a Treaty;
- b) Any question of International Law;
- c) The existence of any fact which, if established, would constitute a breach of an international obligation;
- d) The nature or extent of the reparation to be made for the breach of an international obligation.

The declaration referred to above may be made unconditionally or on condition of reciprocity on the part of several or certain Members or States, or for a certain time.

In the event of a dispute as to whether the Court has jurisdiction, the matter shall be settled by the decision of the Court.

Art. 37.

When a treaty or convention in force provides for the reference of a matter to a tribunal to be instituted by the League of Nations, the Court will be such tribunal.

Art. 38.

The court shall apply:
1. International conventions, whether general or particular, establishing

lające reguły uznane wyraźnie przez Państwa, pozostające w sporze;

2) Zwyczaj międzynarodowy, jako dowód praktyki ogólnie przyjętej jako prawo;

3) Ogólne zasady prawa, uznane przez narody cywilizowane.

4) Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 59, uchwały sądowe i doktryna publicystów najbardziej wykwalifikowanych, jako środek pomocniczy do określenia zasad prawnych.

Postanowienie niniejsze nie narusza w niczem zdolności Trybunału, o ile strony na to się zgadzają, do orzekania *ex aequo et bono*.

ROZDZIAŁ III.

Procedura.

Art. 39.

Językami oficjalnymi Trybunału są francuski i angielski. Jeżeli strony się zgadzają, aby procedura cała odbyła się po francusku, wyrok ogłoszony zostanie w tym języku. Jeżeli strony zgadzają się, aby procedura odbyła się po angielsku, wyrok ogłoszony zostaje w tymże języku.

W razie braku porozumienia co do języka, jaki ma być użyty, strony będą mogły używać w przemówieniach tego z dwu języków, jaki będą wolały, a orzeczenie Trybunału ogłoszone zostanie po francusku i po angielsku. W takim razie Trybunał wskaże, równocześnie, który z dwóch tekstów będzie wiarygodny.

Trybunał będzie mógł, na życzenie stron, upoważnić do używania innego języka, niż francuski i angielski.

Art. 40.

Sprawy przedkładane będą Trybunałowi stosownie do wypadku, czy to przez notyfikację kompromisu, czy też w formie podania, skierowanego do Sekretarjatu Trybunału; w obydwu wypadkach winny być wskazane przedmiot nieporozumienia oraz strony procesowe.

Sekretarjat zawiadamia niezwłocznie wszystkich zainteresowanych o otrzymanem podaniu.

établissant des règles expressément reconnues par les Etats en litige;

2. La coutume internationale comme preuve d'une pratique générale acceptée comme étant le droit;

3. Les principes généraux de droit reconnus par les nations civilisées;

4. Sous réserve de la disposition de l'article 59, les décisions judiciaires et la doctrine des publicistes les plus qualifiés, comme moyen auxiliaire de détermination des règles de droit.

La présente disposition ne porte pas atteinte à la faculté pour la Cour, si les parties sont d'accord, de statuer *ex aequo et bono*.

CHAPITRE III.

Procédure.

Art. 39.

Les langues officielles de la Cour sont le français et l'anglais. Si les parties sont d'accord pour que toute la procédure ait lieu en français, le jugement sera prononcé en cette langue. Si les parties sont d'accord pour que toute la procédure ait lieu en anglais, le jugement sera prononcé en cette langue.

A défaut d'un accord fixant la langue dont il sera fait usage, les parties pourront employer pour les plaidoiries celle des deux langues qu'elles préféreront, et l'arrêt de la Cour sera rendu en français et en anglais. En ce cas, la Cour désignera en même temps celui des deux textes qui fera foi.

La Cour pourra, à la requête des parties, autoriser l'emploi d'une langue autre que le français ou l'anglais.

Art. 40.

Les affaires sont portées devant la Cour, selon les cas, soit par notification du compromis, soit par une requête, adressées au Greffe; dans les deux cas, l'objet du différend et les parties en cause doivent être indiqués.

Le Greffe donne immédiatement communication de la requête à tous intéressés.

rules expressly recognised by the contesting States;

2. International custom, as evidence of a general practice accepted as law;

3. The general principles of law recognised by civilised nations;

4. Subject to the provisions of Article 59, judicial decisions and the teachings of the most highly qualified publicists of the various nations, as subsidiary means for the determination of rules of law.

This provision shall not prejudice the power of the Court to decide a case *ex aequo et bono*, if the parties agree thereto.

CHAPTER III.

Procedure.

Art. 39.

The official languages of the Court shall be French and English. If the parties agree that the case shall be conducted in French, the judgment will be delivered in French. If the parties agree that the case shall be conducted in English, the judgment will be delivered in English.

In the absence of an agreement as to which language shall be employed, each party may, in the pleadings, use the language which it prefers; the decision of the Court will be given in French and English. In this case the Court will at the same time determine which of the two texts shall be considered as authoritative.

The Court may, at the request of the parties, authorize a language other than French or English to be used.

Art. 40.

Cases are brought before the Court as the case may be, either by the notification of the special agreement, or by a written application addressed to the Registrar. In either case the subject of the dispute and the contesting parties must be indicated.

The Registrar shall forthwith communicate the application to all concerned.

Zawiadamia również o tem członków Ligi Narodów za pośrednictwem Sekretarza Generalnego.

Art. 41.

Trybunał ma możność wskazać, jeśli uważa, że okoliczności tego wymagają, jakie środki, ochraniające prawa każdej strony, mają być zarządzone prowizorycznie. W oczekiwaniu ostatecznego orzeczenia, wskazanie tych środków będzie niezwłocznie notyfikowane stronom oraz Radzie.

Art. 42.

Strony są reprezentowane przez agentów.

Stronom mogą towarzyszyć przed Trybunałem doradcy lub adwokaci.

Art. 43.

Procedura dzieli się na dwie fazy: pisemną i ustną.

Procedura pisemna obejmuje podanie do wiadomości sędziego i stron memorjałów, kontrmemorjałów oraz ewentualnie replik, jakoteż wszelkich aktów i dokumentów, popierających je.

Zawiadomienie odbywa się za pośrednictwem Sekretarjatu w porządku i terminach, oznaczonych przez Trybunał.

Wszelki akt, sporządzony przez jedną ze stron, musi być zakomunikowany drugiej stronie w postaci uwierzytelnionego odpisu.

Procedura ustna polega na przesłuchaniu przez Trybunał świadków, ekspertów, agentów, doradców i adwokatów.

Art. 44.

Gdy należy dokonać notyfikacji osobom innym niż agenci, doradcy i adwokaci, Trybunał zwraca się bezpośrednio do Rządu Państwa, na terytorjum którego notyfikacja ma odnieść skutek.

Postępuje się podobnie, gdy chodzi o ustalenie na miejscu wszelkich środków dowodowych.

Art. 45.

Debatami kieruje Prezes, a w razie jego nieobecności Wice-prezes; w razie jakiej ku temu przeszkody, najstarszy z obecnych sędziów.

Il en informe également les Membres de la Société des Nations par l'entremise du Secrétaire Général.

Art. 41.

La Cour a le pouvoir d'indiquer, si elle estime que les circonstances l'exigent, quelles mesures conservatoires du droit de chacun doivent être prises à titre provisoire.

En attendant l'arrêt définitif, l'indication de ces mesures est immédiatement notifiée aux parties et au Conseil.

Art. 42.

Les parties sont représentées par des agents.

Elles peuvent se faire assister devant la Cour par des conseils ou des avocats.

Art. 43.

La procédure a deux phases: l'une écrite, l'autre orale.

La procédure écrite comprend la communication à juge et à partie des mémoires, des contremémoires, et, éventuellement des répliques, ainsi que de toute pièce et document à l'appui.

La communication se fait par l'entremise du Greffe dans l'ordre et les délais déterminés par la Cour.

Toute pièce produite par l'une des parties doit être communiquée à l'autre en copie certifiée conforme.

La procédure orale consiste dans l'audition par la Cour des témoins, experts, agents, conseils et avocats.

Art. 44.

Pour toute notification à faire à d'autres personnes que les agents, conseils et avocats, la Cour s'adresse directement au Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel a notification doit produire effet.

Il en est de même s'il s'agit de faire procéder sur place à l'établissement de tous moyens de preuve.

Art. 45.

Les débats sont dirigés par le Président et à défaut de celui-ci par le Vice-Président; en cas d'empêchement, par le plus ancien des juges présents.

He shall also notify the Members of the League of Nations through the Secretary-General.

Art. 41.

The Court shall have the power to indicate, if it considers that circumstances so require, any provisional measures which ought to be taken to reserve the respective rights of either party.

Pending the final decision, notice of the measures suggested shall forthwith be given to the parties and the Council.

Art. 42.

The parties shall be represented by Agents.

They may have the assistance of Counsel or Advocates before the Court.

Art. 43.

The procedure shall consist of two parts: written and oral.

The written proceedings shall consist of the communication to the judges and to the parties of cases, counter-cases and, if necessary, replies; also all papers and documents in support.

These communications shall be made through the Registrar, in the order and within the time fixed by the Court.

A certified copy of every document produced by one party shall be communicated to the other party.

The oral proceedings shall consist of the hearing by the Court of witnesses, experts, agents, counsel and advocates.

Art. 44.

For the service of all notices upon persons other than the agents, counsel and advocates, the Court shall apply direct to the Government of the State upon whose territory the notice has to be served.

The same provision shall apply whenever steps are to be taken to procure evidence on the spot.

Art. 45.

The hearing shall be under the control of the President or, in his absence, of the Vice-President; if both are absent, the senior judge shall preside.

Art. 46.

Posiedzenia są publiczne, chyba, że Trybunał zadecyduje inaczej, lub jeżeli obie strony zażądają, aby publiczność nie była dopuszczoną.

Art. 46.

L'audience est publique, à moins qu'il n'en soit autrement décidé par la Cour ou que les deux parties ne demandent que le public ne soit pas admis.

Art. 46.

The hearing in Court shall be public, unless the Court shall decide otherwise, or unless the parties demand that the public be not admitted.

Art. 47.

Z każdej sesji zostaje sporządzony protokół, podpisany przez Sekretarza i Prezesa.

Jedynie taki protokół ma charakter autentyczny.

Art. 47.

Il est tenu de chaque audience un procès-verbal signé par le Greffier et le Président.

Ce procès-verbal a seul caractère authentique.

Art. 47.

Minutes shall be made at each hearing, and signed by the Registrar and the President.

These minutes shall be the only authentic record.

Art. 48.

Trybunał wydaje zarządzenia co do kierunku procesu, określenia form i terminów, w jakich każda ze stron ma ostatecznie sprecyzowane swe wnioski. Trybunał podejmuje wszelkie kroki, jakich wymaga ustalenie dowodów.

Art. 48.

La Cour rend des ordonnances pour la direction du procès, la détermination des formes et délais dans lesquels chaque partie doit finalement conclure; elle prend toutes les mesures que comporte l'administration des preuves.

Art. 48.

The Court shall make orders for the conduct of the case, shall decide the form and time in which each party must conclude its arguments, and make all arrangements connected with the taking of evidence.

Art. 49.

Nawet przed rozpoczęciem rozprawy Trybunał może zażądać od agentów przedłożenia wszelkich dokumentów i dostarczenia wszelkich wyjaśnień.

W razie odmowy Trybunał formalnie to stwierdza.

Art. 49.

La Cour peut, même avant tout débat, demander aux agents de produire tout document et de fournir toutes explications. En cas de refus, elle en prend acte.

Art. 49.

The Court may, even before the hearing begins, call upon the agents to produce any document, or to supply any document, or to supply any explanations. Formal note shall be taken of any refusal.

Art. 50.

W każdej chwili Trybunał powierzyć może śledztwo lub ekspertyzę każdej osobie, ciału, biuru, komisji lub organowi przez siebie wybranym.

Art. 50.

A tout moment, la Cour peut confier une enquête ou une expertise à toute personne, corps, bureau, commission ou organe de son choix.

Art. 50.

The Court may, at any time, entrust any individual, body, bureau, commission or other organisation that it may select, with the task of carrying out an enquiry or giving an expert opinion.

Art. 51.

Podczas rozpraw wszelkie potrzebne pytania stawiane będą świadkom i ekspertom według warunków, które ustali Trybunał w regulaminie, wskazanym w artykule 30.

Art. 51.

Au cours des débats, toutes questions utiles sont posées aux témoins et experts dans les conditions que fixera la Cour dans le règlement visé à l'article 30.

Art. 51.

During the hearing, any relevant questions are to be put to the witnesses and experts under the conditions laid down by the Court in the rules of procedure referred to in Article 30.

Art. 52.

Otrzymawszy dowody i zeznania w terminach, oznaczonych przez siebie, Trybunał może uchylić wszelkie nowe zeznania i dokumenty, jakiby jedna ze stron chciała mu przedstawić bez zgody drugiej strony.

Art. 52.

Après avoir reçu les preuves et témoignages dans les délais déterminés par elle, la Cour peut écarter toutes dépositions ou documents nouveaux qu'une des parties voudrait lui présenter sans l'assentiment de l'autre.

Art. 52.

After the Court has received the proofs and evidence within the time specified for the purpose, it may refuse to accept any further oral or written evidence that one party may desire to present unless the other side consents.

Art. 53.

Jeżeli jedna ze stron się nie stawi lub wzbrania się od przedstawienia do oceny dowodów, druga strona może zażądać, aby Trybunał przysądził jej wnioski.

Zanim Trybunał wyda odnośne orzeczenie, winien upewnić się, że nie tylko ma ku temu kompetencję w myśl artykułów 36 i 37 ale, że wnioski te są uzasadnione pod względem faktycznym i prawnym.

Art. 54.

Kiedy agenci, adwokaci i doradcy przedstawili do oceny pod kontrolą Trybunału wszelkie środki, jakie uważają za potrzebne, Prezes ogłasza zamknięcie rozpraw.

Trybunał udaje się do Izby Rady na naradę.

Narady Trybunału są i pozostają tajnymi.

Art. 55.

Decyzje Trybunału zapadają większością głosów sędziów obecnych. W razie podziału głosów przeważa głos Prezesa, lub osoby, która go zastępuje.

Art. 56.

Wyrok jest motywowany.

Wymienia on nazwiska sędziów, którzy brali udział w jego wydaniu.

Art. 57.

Jeżeli wyrok nie wyraża w całości lub w części jednogłośnej opinii sędziów, oponenti mają prawo dołączyć do niego wykład swej osobistej opinii.

Art. 58.

Wyrok podpisują Prezes i Sekretarz. Odczytuje się go na posiedzeniu publicznym, po należytem uprzedzeniu agentów stron.

Art. 53.

Lorsqu'une des parties ne se présente pas, ou s'abstient de faire valoir ses moyens, l'autre partie peut demander à la Cour de lui adjuger ses conclusions.

La Cour, avant d'y faire droit, doit s'assurer non seulement qu'elle a compétence aux termes des articles 36 et 37, mais que les conclusions sont fondées en fait et en droit.

Art. 54.

Quand les agents, avocats et conseils ont fait valoir, sous le contrôle de la Cour, tous les moyens qu'ils jugent utiles, le Président prononce la clôture des débats.

La Cour se retire en chambre du Conseil pour délibérer.

Les délibérations de la Cour sont et restent secrètes.

Art. 55.

Les décisions de la Cour sont prises à la majorité des juges présents.

En cas de partage de voix, la voix du Président ou de celui qui le remplace est prépondérante.

Art. 56.

L'arrêt est motivé.

Il mentionne les noms des juges qui y ont pris part.

Art. 57.

Si l'arrêt n'exprime pas en tout ou en partie l'opinion unanime des juges, les dissidents ont le droit d'y joindre l'exposé de leur opinion individuelle.

Art. 58.

L'arrêt est signé par le Président et par le Greffier. Il est lu en séance publique, les agents dûment prévenus.

Art. 53.

Whenever one of the parties shall not appear before the Court, or shall fail to defend his case, the other party may call upon the Court to decide in favour of his claim.

The Court must, before doing so, satisfy itself, not only that it has jurisdiction in accordance with Articles 36 and 37, but also that the claim is well founded in fact and law.

Art. 54.

When, subject to the control of the Court, the agents, advocates and counsel have completed their presentation of the case, the President shall declare the hearing closed.

The Court shall withdraw to consider the judgment.

The deliberations of the Court shall take place in private and remain secret.

Art. 55.

All questions shall be decided by a majority of the judges present at the hearing.

In the event of an equality of votes, the President or his deputy shall have a casting vote.

Art. 56.

The judgment shall state the reasons on which it is based.

It shall contain the names of the judges who have taken part in the decision.

Art. 57.

If the judgment does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the judges, dissenting judges are entitled to deliver a separate opinion.

Art. 58.

The judgment shall be signed by the President and by the Registrar. It shall be read in open Court, due notice having been given to the agents.

Art. 59.

Orzeczenie Trybunału jest obowiązujące tylko dla stron, będących w sporze i odnośnie do wypadku, co do którego zapadła decyzja.

Art. 60.

Wyrok jest ostateczny i nie podlega apelacji. W razie kwestionowania znaczenia i doniosłości wyroku, do Trybunału należy jego interpretacja na żądanie każdej ze stron.

Art. 61.

Można ewentualnie żądać od Trybunału rewizji wyroku jedynie w razie odkrycia nowego faktu, mogącego wywrzeć wpływ decydujący, a który przed wydaniem wyroku był nieznanym Trybunałowi i stronie, żądającej rewizji, o ile nie ze swojej winy o nim nie wiedziała.

Procedura rewizji rozpoczyna się od orzeczenia decyzji Trybunału stwierdzającego wyraźnie o istnieniu nowego faktu, któremu się przyznaje cechy, powodujące rewizję, oraz oświadczającego, że z tego powodu żądanie rewizji jest możliwe do przyjęcia.

Trybunał może uzależnić rozpoczęcie postępowania rewizyjnego od uprzedniego wykonania wyroku.

Żądanie rewizji może być zgłoszone najpóźniej w okresie 6 miesięcy od daty ustalenia nowego faktu.

Żadne żądanie rewizji nie będzie mogło być zgłoszone po upływie terminu 10 lat od daty wyroku.

Art. 62.

Jeżeli jakie Państwo uznaje, że w sporze wchodzi w grę jego interes natury prawnej, może zgłosić do Trybunału akcję i prosić go o interwencję.

Decyzja należy do Trybunału.

Art. 63.

O ile chodzi o interpretację konwencji, do jakiej należały inne Państwa oprócz stron, będących

Art. 59.

La décision de la Cour n'est obligatoire que pour les parties en litige et dans le cas qui a été décidé.

Art. 60.

L'arrêt est définitif et sans recours. En cas de contestation sur le sens et la portée de l'arrêt, il appartient à la Cour de l'interpréter, à la demande de toute partie.

Art. 61.

La revision de l'arrêt ne peut être éventuellement demandée à la Cour qu'à raison de la découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive et qui, avant le prononcé de l'arrêt, était inconnu de la Cour et de la partie qui demande la revision, sans qu'il y ait, de sa part, faute à l'ignorer.

La procédure de revision s'ouvre par un arrêt de la Cour constatant expressément l'existence du fait nouveau, lui reconnaissant les caractères qui donnent ouverture à la revision, et déclarant de ce chef la demande recevable.

La Cour peut subordonner l'ouverture de la procédure en revision à l'exécution préalable de l'arrêt.

La demande en revision devra être formée au plus tard dans le délai de six mois après la découverte du fait nouveau.

Aucune demande de revision ne pourra être formée après l'expiration d'un délai de dix ans à dater de l'arrêt.

Art. 62.

Lorsqu'un Etat estime que dans un différend un intérêt d'ordre juridique est pour lui en cause, il peut adresser à la Cour une requête, à fin d'intervention.

La Cour décide.

Art. 63.

Lorsqu'il s'agit de l'interprétation d'une convention à laquelle ont participé d'autres Etats que les

Art. 59.

The decision of the Court has no binding force except between the parties and in respect of that particular case.

Art. 60.

The judgment is final and without appeal. In the event of dispute as to the meaning or scope of the judgment, the Court shall construe it upon the request of any party.

Art. 61.

An application for revision of a judgment can be made only when it is based upon the discovery of some fact of such a nature as to be a decisive factor, which fact was, when the judgment was given, unknown to the Court and also to the party claiming revision, always provided that such ignorance was not due to negligence.

The proceedings for revision will be opened by a judgment of the Court, expressly recorsing the existence of the new fact, recognising that it has such a character as to lay the case open to revision, and declaring the application admissible on this ground.

The Court may require previous compliance with the terms of the judgment before it admits proceedings in revision.

The application for revision must be made at latest within six months of the discovery of the new fact.

No application for revision may be made after the lapse of ten years from the date of the sentence.

Art. 62.

Should a State consider that it has an interest of a legal nature which may be affected by the decision in the case, it may submit a request to the Court to be permitted to intervene as a third party.

It will be for the Court to decide upon this request.

Art. 63.

Whenever the construction of a convention to which States other than those concerned in the case

w sporze, Sekretarjat zawiadamia je o tem niezwłocznie.

Każde z nich ma prawo interwencji w procesie, i, o ile skorzysta z tego prawa, interpretacja, zawarta w wyroku obowiązuje również i w stosunku do niego.

Art. 64.

O ile Trybunał nie zadecyduje inaczej, każda ze stron ponosi za siebie koszta postępowania.

parties en litige, le Greffe les avertit sans délai.

Chacun d'eux a le droit d'intervenir au procès, et s'il exerce cette faculté, l'interprétation contenue dans la sentence est également obligatoire à son égard.

Art. 64.

S'il n'en est autrement décidé par la Cour, chaque partie supporte ses frais de procédure.

are parties is in question, the Registrar shall notify all such States forthwith.

Every State so notified has the right to intervene in the proceedings: but if it uses this right, the construction given by the judgment will be equally binding upon it.

Art. 64.

Unless otherwise decided by the Court, each party shall bear its own costs.

840.

Oświadczenie Rządowe

z dnia 26 lipca 1923

w przedmiocie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego Protokołu podpisania Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, z dnia 16 grudnia 1920 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że dnia 26 sierpnia 1921 roku został złożony w Genewie w Sekretarjacie Ligi Narodów dokument ratyfikacji przez Rząd Rzeczypospolitej Protokołu podpisania dnia 16 grudnia 1920 r. Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

Minister Spraw Zagranicznych: (—) *M. Seyda*
